SIKKERHETSDATABLAD

Sist endret: 02.11.2011 — Dato: 24.05.2011

BREMSESPRIT

PRE-JET
Industrivej 20
4632 Bjæverskov
Denmark . Europa

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FORETAK

☒	Godkjent for bruk	☐	
☐	Godkjent for lab. bruk	☐	
☐	Godkjent av	☐	

HANDELSNAVN	BREMSESPRIT OK 444
BRUKSOMRÅDE	Bilpleiemiddel
Artikkelnummer	444

Nasjonal produsent/importør

Foretak	OK KJEMI Drammen AS
Adresse	Postboks 706
Postnr./sted	3003 Drammen
Land	Norge
E-post	ok@okkjemi.no
Internett	www.okkjemi.no
Telefon	32 80 10 70
Faks	32 80 00 10

Navn Sven N. Karlsen	**E-post**	**Tlf. (arb.)**

Nødtelefonnummer	**Bistandstype**
110	Brann
112	Politi
113	Ambulanse
22 59 13 00	Giftinformasjonsentralen

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

KLASSIFISERING (1999/45)
Xi;R36. F;R11. R67.

CLASSIFICATION (EC 1272/2008)
Physical Flam. Liq. 2 - H225
Health Eye Irrit. 2 - H319;STOT SE 3 - H336
Environmental Ikke klassifisert.

ETIKETT I HENHOLD TIL (EF) NR. 1272/2008

SIGNALORD
Fare

H-SETNINGER

H225	Meget brannfarlig væske og damp.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H336	Kan forarsake døsighet eller svimmelhet.

P-SETNINGER
P210 Holdes vekk fra varme/gnister/apen flamme/varme overflater. —Røyking forbudt.
P233 Hold beholderen tett lukket.
P305/351/338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser

dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
P313 Søk legehjelp.

SUPPLERENDE P-SETNINGER
P240 Beholder og mottaksutstyr jordes/potensialutlignes.
P241 Bruk elektrisk materiell /ventilasjonsmateriell/belysningsmateriell som er eksplosjonssikkert.
P242 Bruk bare verktøy som ikke avgir gnister.
P243 Treff tiltak mot statisk elektrisitet.
P261 Unnga innanding av støv/røyk/gass/take/damp/aerosoler.
P264 Vask ... grundig etter bruk.
P271 Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert omrade.
P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.
P303/361/353 VED HUDKONTAKT (eller haret): Tilsølte klær ma fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann.
P304/340 VED INNANDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter andedrettet.
P312 Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege ved ubehag.
P337 Ved vedvarende øyeirritasjon:
P370/378 Ved brann: Slukk med ...
P403/233 Oppbevares pa et godt ventilert sted. Hold beholderen tett lukket.
P403/235 Oppbevares pa et godt ventilert sted. Oppbevares kjølig.
P405 Oppbevares innelast.
P501 Innhold/beholder leveres til ...

3. OPPLYSNINGER OM KJEMISK SAMMENSETNING

Nr.	Ingrediensnavn	EC-nr.	Cas-nr.	EU-INDEKSNR.	Kons.
1	Isopropanol	200-661-7	67-63-0	603-117-00-0	ca 100 %

CLASSIFICATION (EC 1272/2008)	KLASSIFISERING (67/548)
Flam. Liq. 2 - H225	F;R11
Eye Irrit. 2 - H319	Xi;R36
STOT SE 3 - H336	R67

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

INNÅNDING
Flytt vedkommende til frisk luft. Ved åndedrettsstans gis kunstig åndedrett. Sørg for ro og varme.

HUDKONTAKT
Flytt den skadede fra forurenset område. Vask straks med såpe og vann. Fjern gjennomfuktede klær og fortsett å vaske.

ØYEKONTAKT
Skyll straks øyet med mye vann mens øyelokket løftes. Fortsett å skylle i minst 15 minutter. Kontakt lege.

SVELGING
Framkall ikke brekninger. Kontakt lege hvis større mengde er svelget.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

EGNET BRANNSLUKKINGSMIDDEL
Vanntåke, pulver, kullsyre, skum.

BRANN- OG EKSPLOSJONSFARE
Klær som er våte av stoffet er brannfarlig. Danner eksplosiv blanding med luft. Meget brannfarlig. Kan drive langt til tennkilde og gi tilbakeslag.

ANNEN INFORMASJON
Beholdere i nærheten flyttes og kjøles med vann. Dekk over utspilt væske med skum.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

SIKKERHETSTILTAK FOR Å BESKYTTE PERSONELL
Benytt personlig verneutstyr som angitt i pkt.8

SIKKERHETSTILTAK FOR Å BESKYTTE YTRE MILJØ
Forhindre utslipp av større mengder til kloakk, vann og mark.

METODER FOR OPPRYDDING OG RENGJØRING
Spill tas opp med absorberende materiale. Samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall (se pkt. 13).

ANNEN INFORMASJON
Stopp utstrømming hvis mulig. Fjern antennelsesmuligheter. Påse at spilt materiale ikke når trange områder som kloakk pga. eksplosjons-fare. Tillat ikke avrenning til kloakk. Ventiler og begrens sølet. Bør ikke forekomme i forbindelsespunkt til kommunalt avløpsnett i konsentrasjoner overstigende 300g/m³.

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING

SPESIELLE BRUKSOMRÅDER, EGENSKAPER OG FARER
Kan reagere heftig med oksiderende stoffer og under varmeutvikling med rykende svovelsyre.

OPPBEVARING
Holdes vekk fra oksiderende stoff, varme og flammer. Kan angripe enkelte pakninger, gummi og naturmalte flater. Oppbevares i kjølig, tørt og ventilert lager og i lukkede beholdere. Beholder og overføringsutstyr må jordes. Unngå gnist ved statisk elektrisitet.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

BEGRENSNING OG KONTROLL AV EKSPONERING
Bruk prosess-kontroller for å ikke overskride Administrativ norm i arbeidsatmosfære. Etabler stasjon for øyeskylling og dusjer nær arbeidsstedet. Unngå oppvarming, gnist og åpen ild. Unngå sol, hud- og øyekontakt. Unngå innånding av damp/støv. Bruk evt. åndedrettsvern. Sørg for god ventilasjon. Mekanisk ventilasjon og punktavsug v/håndtering som fører til støv, røyk, damp eller tåke. Unngå fuktighet, syrer og brannfarlig/brennbart materiale.

VERNEUTSTYR

ÅNDEDRETTSVERN
Pusteapparat med gassfilter TYPE A2

ØYEVERN
Ved fare for sprut, bruk godkjente vernebriller. Kontaktlinser må ikke benyttes ved arbeid med dette stoffet.

HÅNDVERN
Bruk vernehansker av: butylgummi, naturgummi (lateks), neoprengummi

ANNET HUDVERN ENN HÅNDVERN
Bruk hensiktsmessige verneklær ved langvarig hudkontakt.

ADMINISTRATIVE NORMER

Ingrediensnavn	Cas-nr.	Intervall	ppm	mg/m3	Anm.
2-propanol	67-63-0	8 timer	100,0	245,0	

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Tilstandsform	Væske
Farge	Klar.
Lukt	Stikkende.

Løselighet lett oppløselig i vann, blandbar med alkoholer og eter

FYSISKE OG KJEMISKE PARAMETERE

Parameter	Verdi/enhet	Metode/referanse	Merknad
Smeltepunkt	-89 °C		
Kokepunkt	82 °C		
Flammepunkt	12 °C		
Eksplosjonsområde	2 - 13 %		
Selvantenningstemp.	460 °C		
Fordampingshastighet	0,1		
Damptrykk	4,2 kPa		
Rel. damptetthet	2,1		
Tetthet	787 kg/m³		
Viskositet	3,057 cSt		
Luktgrense	100ppm		

10. STABILITET OG REAKTIVITET

STABILITET
Normal stabil.

FARLIGE SPALTINGSPRODUKTER
Meget brannfarlig gass/damp/røyk , karbon monoksid (CO), karbon dioksid (CO2)

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

Akutte toksiske testresultater

Akutt oralt toks.	4710-5500 mg/kg	LD50 oralt rotte

INNÅNDING
Kan gi illebefinnende, ubehag, omtåkethet, hodepine og ved store mengder bevisstløshet.

HUDKONTAKT
Bør unngås av personer med ømtålig/skadet hud. Avfetter huden. Kan gi sprekkdannelser og eksem, ikke allergisk.

ØYEKONTAKT
Gir svie og kan virke irriterende.

SVELGING
Kan gi samme besvær som ved innånding.

12. MILJØOPPLYSNINGER

MOBILITET
Produktet er løselig i vann.

ANNEN INFORMASJON
INGREDIENS 2-PROPANOL

AKVATISK TOKSISITET:

LC50 fisk	(Rasbora heteromorpha), 96h:		4.200 mg/l
	(Pimephales promelas) :		9.640 mg/l
EC50	Daphnia,	44h:	2.285 mg/l
ICLo alger	(Microcystis sp),	7d:	1.000 mg/l
	(Scenedesmus sp) :		1.800mg/l

BIOLOGISK NEDBRYTBARHET:
BOD5/COD: 0,3-0,6. BOD20: 70-78% av ThOD.

BIOAKKUMULASJON: BCF fisk <10 (beregnet).

ABIOTISK NEDBRYTBARHET: Fotokemisk (OH-radikaler), t l/2: 1-2 dager.
Isopropanol er vurdert som et ikke miljøfarlig stoff. Dette utelukker ikke at tilfeldige større utslipp eller ofte gjentatte utslipp kan ha skadelig eller forstyrrende påvirkning på miljøet.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL ☐

GENERELT
Leveres mottaksstasjon for spesialavfall.

AVFALLSGRUPPER
7042 Organiske løsemidler uten halogen .

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT ☐

Kjemikaliet er klassifisert som farlig gods: ☒ Ja ☐ Nei ☐ Ikke vurdert

UN-nr: 1219

VARENAVN OG BESKRIVELSE:
Isopropanol

ADR/RID (veitransport/jernbanetransport)

Klasse:	3	**Forpakningsgr:**	II
Fareseddel:	3	**Tunnelrestriksjonskode**	(D/E)
Farenummer:	33		

Meget brannfarlig væske (fl.pkt. under 23°C).

IMDG (sjøtransport)

Klasse:	3	**Forpakningsgr:**	II
Sub. risiko:		**EMS:**	3-06

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER ☐

SÆRLIGE BESTEMMELSER/ SÆRLIG LOVGIVNING FOR STOFFET ELLER BLANDINGEN MED HENSYN TIL SIKKERHET, HELSE OG MILJØ
Administrative normer (2011). Stofflisten. Produktforskriften. Prioritetslisten vedlegg XIV og XVII i REACH. Produsent/importør. Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier (2002). Forskrift om farlig avfall (2004). ADR/RID-vegtransport av farlig gods (2011). I henhold til CLP-forskriften 1272/2008. EU direktiv 1272/2008. REACH-forskriften art. 31 og vedlegg II.

KJEMIKALIESIKKERHETS-VURDERING
Ingen spesielle opplysninger enn de som er oppgitt i dette sikkerhetsdatablad.

ANNEN INFORMASJON
Opplysningene støtter seg til dagens kjennskap og erfaringer.
Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HMS

LISTE OVER ALLE RELEVANTE RISIKOSETNINGER

Nr.	R-setningstekst
R11	Meget brannfarlig.
R36	Irriterer øynene.
R67	Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet

LISTE OVER ALLE RELEVANTE H-SETNINGER

Nr.	H-setningstekst
H225	Meget brannfarlig væske og damp.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H336	Kan forarsake døsighet eller svimmelhet.

ANBEFALT BRUK OG BEGRENSNINGER

Holdbarhet i uåpnet emballasje er 2 år fra leveringsdato.

UTGITT: 14.11.1996

REVISJONSOVERSIKT

Versjon	Rev.dato	Ansvarlig	Endringer
3.0.0	28.06.2004	Sven Næssø Karlsen	2-3-8-9-14-15-16
3.1.0	01.07.2005	SNK	2-3-8-15-16
3.1.1	10.01.2008	SNK	8, 9
3.1.2	03.02.2010	SNK	14
3.2.0	24.05.2011	SNK	2, 3, 8, 14, 15
3.2.1	02.11.2011	SNK	1, 8, 15, 16

ANNEN INFORMASJON

Tidligere YL-merking: YL-gruppe 5.YL-tall: 4491 m³/l

HMSD er utarbeidet av

Foretak	OK KJEMI Drammen AS		
Adresse	Postboks 706		
Postnr./sted	3003 Drammen		
Land	Norge		
E-post	ok@okkjemi.no		
Internett	www.okkjemi.no		
Telefon	32 80 10 70		
Faks	32 80 00 10		
Navn Sven N. Karlsen		**E-post**	**Tlf. (arb.)**

ANNEN INFORMASJON

Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Forhold som dukker opp som skyldes manglende opplysninger til oss, er utenfor vår kontroll og må svares for av produsentene. Da Brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette Sikkerhetsdatablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner.